

Опис проєкту	Обґрунтування	Критерій/ показники виконання пропозиції (кількісні або якісні)	Економічний ефект (вплив на ВВП, бюджет, зайнятість тощо)	Головний відповідальний орган державної влади	Орієнтовна потреба у фінансуванні (млн. грн)	Пропоновані джерела фінансування	Нормативно-правове забезпечення	Суміжна сфера регулювання права ЄС (загальний коментар)
1. Кліматична політика: запобігання та адаптація до зміни клімату								
Створення Національного кліматичного фонду, як окремого органу	Інструмент узгодження та реалізації (співфінансування) проєктів з відновлення відповідно до пріоритетів Європейського зеленого курсу, національної кліматичної політики, включатиме: підготовку аналітичного документу щодо створення Фонду; розроблення та подання НПД; організацію роботи фонду, розробку продуктів, вибір та пріоритетність програм Фонду; впровадження пілотних проєктів. Робота також включатиме запровадження Європейської зеленої таксономії в законодавство України, системи незалежного підтвердження відповідності, а також звітності, що є передумовою для розвитку зеленого фінансування (включаючи облігації) та залучення міжнародного зеленого фінансування	Впроваджені/ профінансовані проєкти, об'єми залученого фінансування, скорочення викидів парникових газів у профінансованих Фондом проєктах		Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, НКЦПФР НБУ	1,8 млн євро	Кошти міжнародних фінансових організацій, зокрема МБФР, ЄБРР, СББ, КfW (Кредитний Установи для Відбудови) тощо), міжнародна технічна допомога, приватні інвестиції. Фонд відновлення та трансформації економіки	Закон України про Кліматичний Фонд та відповідні підзаконні акти; внесення змін до Бюджетного Кодексу України Проект Закону "Про внесення змін до деяких законів, що стосуються фінансових інструментів, фінансових ринків та ринків капіталу", Постанова КМУ "Про затвердження європейської зеленої таксономії", Постанова НБУ, Рішення НКЦПФР	Європейський зелений курс, Паризька угода, НВВ, державні програми та стратегії
Створення Інноваційного центру технологій для запобігання та адаптації до зміни клімату	Створення аналітичного та технологічного центру підтримки для апробації та поширення інноваційних та чистих технологій, які включаються у проєкти з реалізації кліматичної політики	Впроваджені інноваційні технології на пілотних проєктах із можливістю їх тиражування в ключових секторах економіки та енергетики		Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	4 млн євро	Міжнародна технічна допомога	Розроблення та затвердження: -концепції Інноваційного центру; Положення, стратегія, операційний план та штатний розпис, рекрутинг персоналу -Бюджет та джерело фінансування.	Європейський зелений курс, Паризька угода, НВВ, державні програми та стратегії
Розбудова інституційної та технічної спроможності для забезпечення частішої участі України в глобальних зусиллях у боротьбі зі зміною клімату	Для забезпечення повноцінної участі України у реалізації статтей 6-10 Паризької угоди, участь у яких забезпечена б "зелене", сталі та опірне відновлення інфраструктури, промисловості та природних екосистем	Подані звіти у Секретаріат РКЗК ООН, об'єми залученого фінансування через фінансові механізми Статті 6		Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	0,8 млн євро	Міжнародна технічна допомога, Фонд відновлення та трансформації економіки		Паризька угода, Європейський зелений курс
Впровадження національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів та удосконалення системи моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів	Створення СТВ відповідно до положень Директиви 2003/87/ЄС передбачено додатком ХХХ до Угоди про асоціацію, про що також зазначено у анкеті-опитувальнику для отримання статусу кандидата на членство в ЄС.	Функціонує національна СТВ, включно з визначеною інституціональною структурою для її забезпечення		Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	9 млн євро	Міжнародна технічна допомога, Фонд відновлення та трансформації економіки	Закон України про функціонування СТВ та відповідні підзаконні акти, включно із відповідними змінами до чинних НПД щодо моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів	Директива 2003/87/ЄС про впровадження системи торгівлі квотами на викиди парникових газів
Розроблення автоматизованої системи збирання, зберігання та обліку даних про операторів контрольованих речовин, осіб, які отримали кваліфікаційні документи (сертифікати) згідно зі статтею 11 ЗУ "Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами"	Для моніторингу і контролю обігу озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів необхідна відповідна цифрова інфраструктура.	Розроблення, тестування, впровадження ПО ведення реєстру		Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	0,32 млн євро	Міжнародна технічна допомога	Порядок створення та ведення Єдиного державного реєстру операторів контрольованих речовин затверджено наказом Міндовкілля від 08.06.2021 № 369 (зарєєстрований в Мінюсті 13 серпня 2021 року за № 1077/36699	Регламент (ЄС) 842/2006, Регламент (ЄС) 2037/2000, Регламент (ЄС) 517/2014, Регламент (ЄС) 1005/2009
Створення системи рекуператії, регенерації, рециклінгу та утилізації ОРР та ГФВ	Рециклінг або утилізація ОРР та ФПГ скорочує викиди цих речовин в навколишнє середовище та надає можливість повторного їх використання	Реалізовано пілотні проєкти для бізнесу щодо створення системи збору, регенерації або утилізації ОРР та ФПГ		Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	6,5 млн євро	RebuildUkraine Facility, ЮНЕП, МТД, Фонд відновлення та трансформації економіки	Наказ Міндовкілля про затвердження переліку технологій знешкодження контрольованих речовин та порядку їх використання	Регламент (ЄС) 842/2006, Регламент (ЄС) 2037/2000, Регламент (ЄС) 517/2014, Регламент (ЄС) 1005/2009
Створення системи підвищення кваліфікації персоналу компаній, що проводять операції з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами	Персонал-компаній операторів контрольованих речовин має пройти спеціальну підготовку з набуття професійних знань і практичних навичок для отримання сертифіката згідно Закону України "Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами"	Створено навчальний центр, який забезпечить роботу системи підвищення кваліфікації персоналу компаній щодо поводження з обладнанням, в якому використовуються озоноруйнівні речовини та фторовані парникові гази		Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	0,03 млн євро	Фонд відновлення та трансформації економіки, міжнародна технічна допомога, кошти підприємств (операторів контрольованих речовин)	Наказ Міндовкілля про затвердження мінімальних вимог до навчальних програм для навчання фізичних осіб, які претендують на отримання кваліфікаційного документа (сертифіката) для виконання робіт, визначених частинною першою статті 10 Закону України "Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами"	Регламент (ЄС) 842/2006, Регламент (ЄС) 2037/2000, Регламент (ЄС) 517/2014, Регламент (ЄС) 1005/2009
Планування та подальше відновлення інфраструктури громад, адаптоване до наслідків зміни клімату, що були визначені оцінкою вразливості до зміни клімату	Інтеграція кліматичного компонента в документи державного планування, під час здійснення стратегічної екологічної оцінки та оцінки впливу на довкілля, а також включення питань оцінки вразливості та адаптації до зміни клімату в програми економічного і соціального розвитку/ відбудови областей, районів, міст, регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації	Розроблені плани з адаптації до зміни клімату ТГ, що базуються на оцінці вразливості до зміни клімату у першу чергу в ТГ, де велика активна високочастотна дія (мінімум 100 ТГ), і є невід'ємними складовими різного типу документів стратегічного планування розвитку та відновлення ТГ. Громади мають доступ до європейських систем моделювання та реєстру факхівців, які можуть надавати консультації з інтеграції планів з адаптації до планів повосної відбудови.		Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	1 млн євро	Фонд відновлення та трансформації економіки, міжнародна технічна допомога	Методичні рекомендації для здійснення оцінки ризиків та вразливості громад/міст до зміни клімату; методичні рекомендації щодо включення питань адаптації до зміни клімату в програми економічного і соціального розвитку та відбудови громад/областей	Європейський зелений курс, Створення кліматично стійкої Європи – нова стратегія ЄС з адаптації до клімату, Паризька угода,
2. Екологічна безпека та ефективне управління відходами								
Створення системи управління хімічною безпекою та хімічною продукцією	Запобігання негативному впливу на довкілля та здоров'я населення, виконання рішення РНБО «Про заходи щодо підвищення рівня хімічної безпеки на території України», введеного в дію Указом Президента України від 19 березня 2021 р. № 104	Обмеження використання небезпечних хімічних речовин, перехід на використання безпечних альтернативних хімічних речовин		Міндовкілля	Потребує розрахунків	Міжнародні фінансові організації, Міжнародна технічна допомога.	ЗУ «Про хімічну безпеку та управління хімічною продукцією»	Регламент ЄС №1907/2006 REACH
Переклад та затвердження Найкращих Доступних Технологій та Методів управління (НДТМ) для оновлення виробничих потужностей промисловості	Без впровадження Найкращих Доступних Технологій та Методів Управління для промисловості, Україна не може залучити масштабні інвестиційні кошти, необхідні для повноцінної відбудови, а також може втратити перспективу набуття членства у ЄС.	Відбудова та створення нових підприємств проєктується у відповідності до вимог в сфері запобігання та попередження промислового забруднення		Міндовкілля	0,13 млн євро	Міжнародна технічна допомога	Рамковий закон в сфері промислового забруднення, підзаконні НПД до нього	Директива 2010/75/ЄС
Екомеродерізація великих спалювальних установок, що відіграють роль критичної інфраструктури для теплопостачання міст	Енергетична промисловість - 38% викидів забруднюючих речовин у повітря від стаціонарних джерел в Україні. За рахунок впровадження Найкращих Доступних Технологій та Методів Управління для промисловості, Україна зможе залучити масштабні інвестиційні кошти, необхідні для повноцінної відбудови, а також збільшить перспектив набуття членства у ЄС.	Скорочення викидів діоксиду сірки (далі – SO2), оксидів азоту (далі – NOx) та речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом, (далі – пил) від існуючих великих спалювальних установок, номінальна теплова потужність яких становить 50 МВт і більше, які мають відповідати вимогам Директиви 2010/75/ЄС по викидах перелічених вище забруднюючих речовин. Реконструкція/заміна обладнання ТЕЦ із залученням інвестиційних коштів.		Міндовкілля, Миррегіон	26 млн євро	МТД, експортні кредити, приватні інвестиції	Рамковий закон в сфері промислового забруднення, підзаконні НПД до нього	Директива 2010/75/ЄС

Екодерізація промислових підприємств	Імпорт очисних технологій			Міндовкілья	10 000 млн євро	Міжнародні кредити та донорська допомога ЄС	Рамковий закон в сфері промислового забруднення, підзаконні НПА до нього	Директива 2010/75/ЄС
Створення мережі підприємств по переробі пневматичних шин	Щорічно на території країни залишається понад 300 тонн пневматичних шин/ Щорічно мільйони тонн відходів різних класів небезпеки накопичуються на полігонах або у місцях, не призначених для зберігання та утилізації. Зокрема, кількість автомобілів і сегмент автомобільних перевезень з колами нового протекти на десетки відсотків. З 2006 року в країнах ЄС заборонено поховання автомобільних шин та їхнє спалювання. В Україні її переробка шин є пріоритетним способом утилізації шин. Відпрацьовані автошини є небезпечним видом відходів 4 класу небезпеки та підлягають обов'язковій утилізації.	Закон України "Про зняті з експлуатації транспортні засоби"		Міндовкілья	0,016 млн євро	Міжнародні кредити та донорська допомога ЄС	Закон щодо введення розширеної відповідальності виробника для відходів шин	Директива 2008/98/ЄС
Відновлення пошкоджених та зруйнованих об'єктів поводження з відходами, а також розбудова нових об'єктів для остаточного видалення неперероблених відходів, утворених внаслідок військових дій	Відновлення спроможності об'єктів поводження з відходами здійснювати відповідні операції та створення об'єктів поводження з відходами для підвищення рівня перероблення відходів та зменшення кількості їх захоронення	Відновлення пошкоджених та зруйнованих об'єктів управління відходами. Створення об'єктів управління відходами для підвищення рівня перероблення відходів та зменшення кількості їх захоронення: заводи з механіко-біологічної переробки ТПВ - 62 одиниць; заводи з виробництва енергії - 27 одиниць; сучасні полігони для розміщення відходів - 27 одиниць; заводи з утилізації небезпечних відходів - 4 одиниць; заводи для переробки відпрацьованих нафтопродуктів - 4 одиниць; заводи з оброблення відпрацьованих батарейок та акумуляторів - 2 одиниць; 12 заводів для переробки відходів руйнації		Міндовкілья ОДА / Військової адміністрації	7 370 млн євро	Спеціалізовані фонди. Міжнародні фінансові організації. Міжнародна технічна допомога.	Оновлення рамкового законодавства про відходи - законопроект 2207-1д про управління відходами, прийняття більше 30 підзаконних актів на виконання норм оновлення законодавства після прийняття рамкового закону, прийняття ЗУ про батареї та батарейки, ЗУ про електричні та електронні засоби, ЗУ про відходи упаковки, ЗУ про відходи видобувної галузі, ЗУ про оливи та мастила, оновлення ЗУ про відходи транспортних засобів	Директиви ЄС № 2008/98/ЄС, 1999/31/ЄС
Важкі заходи протипожежної безпеки в зоні відчуження	Оскільки наявна система виявлення пожег є застарілою та недосконалою (виявлення пожег здійснюється лише людським ресурсом), а також беручи до уваги пошкодження та викрадення техніки (107 одиниць) і засобів для гасіння. Існує нагальна потреба у створенні ефективного автоматизованого ресурсу для виявлення та протидії пожегам.	Забезпечення пожежної безпеки: Створено систему раннього виявлення пожег (23 вежі, камери, тепловізори та ін.), система транкінгового зв'язку, дрони-розвідники Придбання матеріально-технічних засобів, розкращених російськими окупаційними військами Забезпечення пожежників засобами індивідуальної безпеки.		Міндовкілья, ДАЗВ	22 млн євро	Міжнародні фінансові організації. Міжнародна технічна допомога.	Розпорядження КМУ від 24.02.2021 №244-р "Про затвердження комплексного плану заходів із створення (відновлення) системи пожежної безпеки на території зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення на 2021-2024 роки"	
Модернізація системи радіоізоляційного моніторингу та дозиметрії в зоні відчуження	Наявна система АСКРС створювалася у 1986-88 роках та проходила часткову модернізацію у 90-х роках минулого століття, до того ж частина елементів системи пошкоджені (наприклад - стійки контролю на КПП 3-5) російськими окупаційними військами. На сьогодні великий суспільний інтерес прикутий до радіаційного стану у зоні відчуження для чого виникає необхідність у модернізації такої системи і заміні її елементів на більш сучасні ніж викрадені та наявні.	Відновлення контролю радіоізоляційного стану у зоні відчуження: Створено резервну систему радіаційного моніторингу зони відчуження з удосконаленням покриттям та функціоналом системи АСКРС. Поновлено засоби радіаційно-дозиметричного контролю: стійки РЗВ на КДП, портальні монітори та ін. Закуплено вимірвальну техніку для проведення дистанційної розвідки (дрони-розвідники, 50 шт.). Забезпечено персонал індивідуальними дозиметрами (2 тис. шт.). Створено систему моніторингу за рухом та турбулентністю радіоактивних аерозолів, включаючи портативні метеостанції, СОДАР та ПЗ.		Міндовкілья, ДАЗВ	9 млн євро	Міжнародні фінансові організації. Міжнародна технічна допомога, Державний бюджет.	Розпорядження КМУ від 29 квітня 2022 р. № 323-р "Про схвалення Стратегії інтегрованої автоматизованої системи радіаційного моніторингу на період до 2024 року"	
Відновлення наукової та дослідної інфраструктури у межах "Чорнобильського наукового хабу"	В наслідок окупації було пошкоджено будівлю та приміщення науково-аналітичної лабораторії ДСП "Екоцентр" в тому числі частину нового сучасного обладнання поставленого за рахунок коштів ЄС. Створення нового наукового хабу дозволить вийти на вищий рівень наукових та дослідних робіт. Частину ресурсної бази необхідно відновити, частину – додати. Пропонується організувати на принципово іншій основі – сучасна будівля, нові процеси та можливості.	Організація наукового хабу світового рівня: Побудовано нові енергоефективні приміщення для розміщення лабораторій для характеристики РАВ, лабораторій з відновлення водно-болотного комплексу заповідника, лабораторій дослідження з покращення безпеки АЕС на ОУ. Створено мобільну лабораторію радіаційної розвідки. Створено електронну базу знань виконаних проєктів з радіаційної безпеки та радіології.		Міндовкілья, ДАЗВ	58 млн євро	Міжнародні фінансові організації. Міжнародна технічна допомога.	Закон України "Про Загальнодержавну цільову екологічну програму поводження з радіоактивними відходами"	
Зняття ЧАЕС з експлуатації, поводження з ВВП та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему	Створений у 1986 році ОУ вже майже вичерпав свій ресурс тому критично завдання з безпеки є виконання заходів із його демонтажу. Під час зняття з експлуатації 1-3 енергоблоків ЧАЕС та ОУ утворяться велика кількість РАВ тому існує потреба щодо збільшення потужностей з переробки та кондиціонування РАВ.	Безпечне зняття з експлуатації ЧАЕС; консервація блоків 1,2,3. Ранній демонтаж нестабільних конструкцій Об'єкту Укриття. Роботи щодо подожження експлуатації СВЯП-1 (електрика, освітлення, радіаційний контроль). Закуплено обладнання та матеріали для переробки РАВ.		Міндовкілья, ДАЗВ	60 млн євро	Державний бюджет, Міжнародні фінансові організації. Міжнародна технічна допомога.	Закон України "Про Загальнодержавну програму зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему"	
Відновлення інфраструктури поводження з РАВ та подальший її розвиток	За час окупації зони відчуження російськими військами було втрачено (викрадено/знищено 119 од. техніки) і пошкоджено значну частину. Також, існує нагальна потреба у створенні нових сховищ для РАВ які надходять з ДСП "Чорнобильська АЕС", діючих АЕС України, ДСП "Об'єднання "Радоп". С нагальною потребою у модернізації системи фізичного захисту ДСП "Об'єднання "Радоп" та об'єктів для захоронення і довгострокового зберігання РАВ у зоні відчуження.	Створення сучасної інфраструктури поводження з РАВ : Закуплено спеціальні автомобілі для перевезення РАВ. Завершено етап гарячих випробувань ЦСВДВ та початок перевезень відходів із регіонів. Будівництво та введення в експлуатацію нових сховищ РАВ, для розміщення РАВ АЕС та "історичних" РАВ з філій ДСП "Об'єднання "Радоп" Модернізація систем фізичного захисту як на майданчиках філій ДСП "Об'єднання "Радоп" так і в зоні відчуження на комплексах "Вектор", пунктах захоронення РАВ "Підлісний", "Буряківка", "3-я черга ЧАЕС"		Міндовкілья, ДАЗВ	60 млн євро	Державний бюджет, Міжнародні фінансові організації. Міжнародна технічна допомога.	Закон України "Про Загальнодержавну цільову екологічну програму поводження з радіоактивними відходами", Закон України "Про фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання", Розпорядження КМУ від 19 серпня 2009 р. № 990-р "Про схвалення Стратегії поводження з радіоактивними відходами в Україні"	
Екологічне відновлення території заводу «Радикал»	На території заводу "Радикал" знаходиться значна кількість небезпечних відходів. Об'єкти, де зберігаються токсичні відходи, дуже небезпечні для навколишнього природного середовища внаслідок забруднення ґрунтів, міграції токсичних компонентів шляхом інфільтрації в підземні і поверхневі води, рознесення вітром. Накопичувачі токсичних відходів побудовані без належного технічного захисту і є джерелом екологічної небезпеки.	Вивезено 300000 тон небезпечних відходів		Міндовкілья	52 млн євро	Державний бюджет, Міжнародні фінансові організації. Міжнародна технічна допомога.		
Екологічне відновлення солеварних шахт Солотвино	Підвищення екологічної безпеки	Підвищення екологічної безпеки		Міндовкілья	64,3 млн євро	Державний бюджет, Міжнародні фінансові організації. Міжнародна технічна допомога.		
3. Збалансоване використання природних ресурсів в умовах підвищеного попиту і обмежених можливостей								
Створення системи стимулів для заходів з охорони та консервації земель.	Консервація земель вимагається згідно Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням від 30.03.2016 р. №271-р., а також Рішення РНБО № 111 від 23.03. 2021 р. «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»	Прийняті необхідні зміни до НПА, створені відповідні еколого-економічні інструменти для стимулювання охорони та консервації земель		Міндовкілья	0,05 млн євро	Державний бюджет, міжнародна технічна допомога	Проект ЗУ "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури консервації земель та розширення природних екосистем"	

Розроблення документації із землеустрою щодо рекультивуваних земель, а також здійснення заходів з охорони земель	Здійснення заходів з охорони земель, в тому числі пов'язаних з відновленням земель, проводиться на підставі розробленої документації із землеустрою	Розроблено документацію із землеустрою для ділянок, визначених для реалізації заходів з охорони земель		Міндовкілья Мінагрополітики Держгеокадастр	потребує визначення в залежності від площі і кількості визначених ділянок, середня вартість документації із землеустрою становить 5 тис грн за 1 га	Державний та, місцеві бюджети, кошти власників і користувачів земельних ділянок	Наявне нормативно-правове забезпечення є достатнім для реалізації проекту.	
Реалізація заходів з рекультивуваних, консервованих та охороняємих земель на пілотних територіях, в тому числі тих що постраждали внаслідок військової агресії РФ	Реалізувати заходи, передбачені документацією із землеустрою, які спрямовані на охорону земель, в тому числі створення лісосмуг та захисних насаджень, які необхідні для захисту сільськогосподарських угідь від негативного впливу природних та антропогенних факторів.	Здійснення заходів з охорони земель та повернення їх до ефективного використання та/або включення до природно-заповідних територій, підтримка реалізації програми президента «Мільярд дерев».		Міндовкілья	потребує визначення в ході відбору територій та розробки проектів землеустрою	Державний бюджет, місцеві бюджети, кошти власників і користувачів земельних ділянок, кошти донорів	Проект ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення лінійних та інших агролісопелюративних насаджень»	
Відновлення лісів та збалансований розвиток лісового господарства	Відновлення загублених і пошкоджених внаслідок військових дій лісів, розширення відтворення (збільшення площі) лісів, в тому числі за рахунок природного поновлення, захисного лісорозведення та агролісомелорації. Створення умов для досягнення оптимальних показників рівня листистості. (Держлісагенство)	Відновлення, створення (розширення) 7 лісових селекційно-насінних центрів для вирощування садивного матеріалу із закритою кореневою системою у державних підприємствах, які належать до сфери управління Держлісагенства. Створено (відновлено) 7 лісових селекційно-насінних центрів		Держлісагенство	11,3 млн євро	Фонд відновлення країни, кошти міжнародної технічної допомоги	Реалізація завдань, передбачених Новою Лісовою Стратегією ЄС (прийнята 16.07.2021 Європейською комісією), зокрема щодо висаджування до 2030 року на території Єврозоону мінімум 3 мільярдів штук нових дерев.	
Відновлення в повному обсязі роботи Українського державного проектного лісопорядного виробничого об'єднання ВО "УКРДЕРЖ.ЛІСПРОЕКТ".	Необхідність здійснення лісопорядкування у всіх лісах, які постраждали внаслідок війни, або зростають на територіях, які тимчасово були непідконтрольними Україні.	Відбудовано адміністративну будівлю ВО "Укрдерліспроєкт". Встановлено та налаштовано програмне забезпечення. Розроблено технологічний процес виготовлення картографічних матеріалів. Внесено поточні зміни. Створено багатокористувачку базу геоданих. Заповнено базу геоданих. Відновлено автомобільний парк. Проведено лісопорядкування у всіх лісах, які постраждали внаслідок війни, або зростають на територіях, які тимчасово були непідконтрольними Україні		Держлісагенство	14,7 млн євро	Фонд відновлення країни, кошти міжнародної технічної допомоги		
Вжиття заходів протипожежної безпеки в лісах України	Восні дії призвели до значного збільшення кількості лісових пожег, наразі зафіксовано 749 випадків пожег на площі 7077,9 га, у тому числі 2350 га внаслідок бойових дій. Крім взаємних випадків на окупованій території пожежами пройдено близько 5200 га. лісів.	Забезпечення пожежної безпеки, зокрема забезпечення зменшення площі пожег до 8 тис. га у 2024 році. Забезпечення системою моніторингу (відеоспостереження) пожег площу не менш ніж 2250 тис. га до 2024 року; придбання протипожежної техніки близько 500 од. придбання телевізійних систем спостереження за лісовими масивами та відновлення шості близько 200 од. придбання близько 48 од. придбання радіостанцій близько 777 од. здійснення робіт зі створення протипожежних розривів та мінералізованих смуг.		Міндовкілья, Держлісагенство	96 млн євро	Фонд відновлення країни, Міжнародні фінансові організації, Власні кошти державних підприємств, Міжнародна технічна допомога.	Прийняття проекту урядового рішення «Про схвалення Державної цільової екологічної програми підвищення пожежної безпеки в лісах державних підприємств і установ, що належать до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів»	
Відновлення інфраструктури стагого лісокористування	Інфраструктурні об'єкти лісового господарства зазнали значних втрат та зниження внаслідок військової агресії, що унеможливило забезпечення стагого і невиснажливого використання лісових ресурсів	Оптимізація виробничих витрат і зниження собівартості вивезення деревини. Доступ до більш віддалених лісних територій, зокрема, шляхом облаштування лісових доріг: Посилення охорони лісів від пожег та ефективності доставки протипожежних сил та засобів. Розвиток туристичного потенціалу. Забезпечення будівництва 7,5 тис. км лісових доріг 7,5 тис. км лісових доріг до 2028 року (1,4-1,7 тис. км щорічно, починаючи з 2024 року) - до 25% – 30% знижено собівартість вивезення деревини - на 50% з. зменшено час на ліквідацію лісових пожег		Міндовкілья, Держлісагенство	58 млн євро	Фонд відновлення країни, Міжнародні фінансові організації, Власні кошти державних підприємств, Міжнародна технічна допомога.		
Створення рекреаційних об'єктів 170 шт. Реконструкція рекреаційних об'єктів - 249 шт.	Потреба в збільшенні кількості рекреаційних пунктів для доступу населення до лісів для отримання екосистемних послуг	Відновлення всіх рекреаційних об'єктів, що пошкоджені в результаті військової агресії російської федерації Створення 170 нових рекреаційних об'єктів		Міндовкілья, Держлісагенство	3,4 млн євро	Фонд відновлення країни, Міжнародні фінансові організації, Власні кошти державних підприємств, Міжнародна технічна допомога.		
Перехід на механізований спосіб заготівлі лісоматеріалів з використанням харвестерів та форвардерів	Механізація лісозаготівельних робіт	Оптимізація процесу лісозаготівлі шляхом механізації за рахунок використання сучасної техніки та технічного переоснащення. Забезпечення 100% заготівлі лісоматеріалів харвестерним способом, шляхом закупівлі 150 одиниць харвестерів та 450 одиниць форвардерів.		Міндовкілья, Держлісагенство	шляхом закупівлі 150 одиниць харвестерів та 450 одиниць форвардерів.	Фонд відновлення країни, Міжнародні фінансові організації, Власні кошти державних підприємств, Міжнародна технічна допомога.		
Відновлення лісових ПЗФів на прикладі Чернігівщини та Львівщини	Низка лісових об'єктів ПЗФ постраждали від впливу військових дій в результаті вибухів, пожег, неконтрольованих рубок. Необхідно розробити методику фіксування втрат лісових екосистем в результаті військових дій, а також плани відновлення таких екосистем.	Аналітичний звіт з ідентифікації ключових проблем ПЗФів Львівщини. Сформовані 8 модельних менеджмент-планів для різних типів ПЗФів Львівщини, звіти про оцінку вартості екосистемних послуг, оцінений ресурс біорізноманіття. Для 8 ПЗФів Львівщини розроблені плани туристичного, рекреаційного та проєктивніско-освітнього розвитку.		Міндовкілья Держлісагенство	0,04 млн євро	Фонд відновлення країни, кошти міжнародної технічної допомоги		
БУДІВНИЦТВО ЛІСОНАСІННИХ ЦЕНТРІВ	Будівництво 9 нових лісонасінних центрів і розширення двох існуючих для вирощування сіянців з закритою кореневою системою	9 нових лісонасінних центрів і розширення двох існуючих для вирощування сіянців з закритою кореневою системою – до 30 млн штук посадкового матеріалу на рік із закритою кореневою системою – 150 нових робочих місць – 6,7 тисяч га площі заліснення щорічно – забезпечення регулювання торгівлі та контроль якості лісового посадкового матеріалу – середній термін окупності проєкту – до 7 років		Міндовкілья Держлісагенство	16 млн євро	Фонд відновлення країни, кошти міжнародної технічної допомоги		
Проведення освітньо-інформаційних кампаній з інформування сільськогосподарських виробників про важливість дотримання режимів прибережних захисних смуг і водоохоронних зон	Окрім забезпечення дотримання природоохоронного законодавства є надзвичайно необхідним підняття рівня екологічної освіти та виховання сільськогосподарських виробників зокрема про важливість дотримання режимів прибережних захисних смуг і водоохоронних зон. Передбачається підготовка освітніх матеріалів, буклетів, тощо.	Кількість сільськогосподарських виробників, що були охоплені інформаційною кампанією, та їх географічне зосередження.		Міндовкілья, Держадагенство Мінагрополітики	0,05 млн євро	Державний бюджет, кошти залучені до компанії сільськогосподарських виробників	Наявне нормативно-правове забезпечення є достатнім для реалізації проекту.	Директива Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23.10.2000 про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики
Забезпечення сталості та фінансового забезпечення процесу підготовки планів управління річковими басейнами	Відновлено до постанови Кабінету Міністрів України від 17 травня 2017 р. № 336, плани управління річковими басейнами після проведення громадського обговорення та проведення процедури CEO мають бути подані на розгляд Кабінету Міністрів України до серпня 2024 р.	Проекти планів управління річковими басейнами, що пройшли громадське обговорення і процедуру CEO та надані на розгляд Кабінету Міністрів України до серпня 2024 року.		Міндовкілья, Держадагенство, Держгеонадра	0,14 млн євро	Державний бюджет, кошти міжнародної технічної допомоги	Наявне нормативно-правове забезпечення є достатнім для реалізації проекту.	Директива Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23.10.2000 про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики
Нарощування мінерально-сировинної бази України	Проведення пошукових робіт на всі види корисних копалин з концентрацією на будівельну, вуглеводню сировину, сировину для металургійної промисловості та підземні води, проведення регіональних геологоровідувальних робіт дозволить забезпечити енергонезалежність, наростити видобуток металів майбутнього, зменшити імпортозалежність за окремими видами сировини, забезпечити водопостачання із захищених підземних джерел.	Кількість підготовлених об'єктів/видання комплексу інформації (основа для проведення пошукових робіт)/надходження до державного бюджету від продажу спеціальних дозволів та податки після початку відпрацювання, зайнятість населення.		Державна служба геології та надр України	142 млн євро	Державний бюджет	Закон України «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року», проєкт Закону України «Про внесення змін до Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року», проєкт Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення розвитку мінерально-сировинної бази України».	

<p>Дерегуляція та спрощення доступу до надр (зі збереженням екологічних процедур та участі громадськості у прийнятті рішень)</p>	<p>Зміни є необхідними з метою створення в Україні сталою та прозорою законодавчою регулювання та належного врядування, як невід'ємної основи для притоку інвестицій в Україну. Основними причинами, що на сьогодні гальмують приток інвестицій (виповзального інвестора) у сферу надрокористування є: нестабільне й непрозоре законодавство в сфері надрокористування, складність доступу до земельних ділянок, зарегульованість наявних процедур, що має здійснити надрокористувач, відсутність прозорої системи обігу спеціальних дозволів на користування надрами, невідповідність наявних звітів по запасах корисних копалин міжнародним системам JORC, NI-43-101 та розвинутій цифровій системі надання інформаційних та консультативних послуг ДГС.</p>	<p>Запровадження на законодавчому рівні наскрізного спеціального дозволу на геологічне вивчення, дослідно-промислово розробку та видобування корисних копалин для всіх видів корисних копалин; скасування необхідності отримання акту про надання гірничого відводу (крім випадків видобутку корисних копалин підземним способом); скасування попередніх погоджень щодо набуття права користування надрами (органами місцевого самоврядування, Міндовкілья); врегулювання всіх довільних процедур на рівні Кодексу України про надра, в тому числі запровадження прозорі процедури анулювання та зупинення спеціального дозволу спрощення процедури оформлення прав на земельні ділянки в межах ліцензійної площі через удосконалення інституту земельного сервітуту та удосконалення регулювання щодо резервування земель державної та комунальної власності; запровадження вільного обігу спеціальних дозволів на користування надрами, також врегулювання окремих прав надрокористувача; Створення єдиної державної інформаційної системи користування надрами; забезпечення пошуків документів та звітності у електронній формі через електронний кабінет надрокористувача, цифровізація послуг ДГ Геонформ, цифрове співставлення координат родовищ та природоохоронних територій з метою надання інформації потенційним надрокористувачам щодо наявних додаткових обмежень; цифрове співставлення координат родовищ та земельних ділянок; запровадження можливості використання міжнародних стандартів оцінки запасів корисних копалин; врегулювання механізму визначення вартості первинної геологічної інформації; спрощення процедур доступу до земельних ділянок, необхідних для надрокористування через механізми земельних сервітутів та спрощення процедур викупу земельних ділянок; спрощення процедури видобутку супутніх корисних копалин.</p>		<p>Верховна Рада України Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України</p>	<p>Проект буде реалізований у межах витраток на утримання ЦОБВ</p>	<p>Державний бюджет, міжнародна фінансова допомога</p>	<p>Внесення змін до Кодексу України про надра, Гірничого Закону України, Земельного кодексу України, Закону України «Про нафту і газ» Внесення змін до Постанов Кабінету Міністрів України № 993 від 23 вересня 2020 р.; № 615 від 30 травня 2011 р.; № 1075 від 10 грудня 2008 р. № 1374 від 15 жовтня 2004 р.</p>	<p>Директива Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу від 30 травня 1994 року № 94/22/ЄС про умови надання і використання дозволу на розвідку, розробку і виробництво вуглеводнів;</p>
<p>Розробка програми резервного забезпечення підземними питними водами міст України із впровадженням першочергових заходів у містах прифронтової зони</p>	<p>Використання підземних вод є найбільш ефективним в разі виникнення потреби негайного відновлення водопостачання населених пунктів.</p>	<p>Кількість населених пунктів, що мають проекти резервного забезпечення підземними водами</p>		<p>Мінрегіон, Міндовкілья, Держгеонадра</p>	<p>Проект буде реалізований у межах витраток на утримання ЦОБВ</p>	<p>Не потрібні</p>	<p>Наявне нормативно-правове забезпечення є достатнім для реалізації проекту</p>	<p>Директива Ради 98/83/ЄС від 03.11.1998 про якість води, призначеної для споживання людиною. Директива 2006/118/ЄС Європейського Парламенту і Ради ЄС щодо захисту ґрунтових вод від забруднення та виснаження</p>
<p>Аудит та інвентаризація заподіяної війною шкоди гідротехнічним об'єктам та спорудам, що використовуються для задоволення потреб населення і галузей економіки у водних ресурсах, що потребують відновлення. Ранжування за пріоритетністю щодо їх соціально-економічної значущості.</p>	<p>Необхідно здійснити оцінку пошкоджених війною об'єктів інфраструктури водопостачання. Пріоритетні об'єкти водопостачання мають бути внесені в Загальнодержавну цільову соціальну програму "Питна вода України" на 2022 - 2026 рр., а також Загальнодержавну програму розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2030 року (потребує негайної підготовки)</p>	<p>Акти з проведення інвентаризації (аудиту), що затверджені наказом відповідного органу державної влади. Ранжовані за пріоритетністю щодо соціально-економічної значущості об'єкти водопостачання</p>		<p>Міндовкілья, Держводагентство</p>	<p>12,4 млн євро</p>	<p>Державний бюджет, репараційні кошти</p>	<p>Необхідне внесення змін до Загальнодержавної цільової соціальної програми "Питна вода України" на 2022 - 2026 рр. Потребує негайної підготовки Загальнодержавна програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2030 року.</p>	<p>Директива Ради 98/83/ЄС від 03.11.1998 про якість води, призначеної для споживання людиною</p>
<p>Комплексне збереження водно-болотних угідь в районах річкових басейнів. Пілотне впровадження позитивного досвіду зі збереження водно-болотних угідь.</p>	<p>Ст. 60 Водного кодексу України "З метою охорони водності малих річок забороняється: ... 6) проводити осушувальні меліоративні роботи на заболочених ділянках та урочищах у верхів'ях річок;" Значне зниження водності річок за негативного впливу зміни клімату змусило забезпечити таку заборону на території всього району річкового басейну. Це передбачає підготовку законодавчих та нормативно-правових і методичних засад зі збереження заболочених земель.</p>	<p>Площа водно-болотних угідь в районі річкового басейну, га.</p>		<p>Міндовкілья, Держводагентство, Мінаргополітики, Держрибгоспство, ДЕЙ</p>	<p>0,02 млн євро (наукове супроводження виконання проекту)</p>	<p>Державний бюджет. Кошти міжнародної технічної допомоги. Інші не заборонені законодавством джерела фінансування.</p>	<p>Необхідна підготовка та схвалення на належному рівні методики класифікації водно-болотних угідь та визначення додатних і важливих для запобігання заболочених ділянок землі.</p>	<p>Директива Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23.10.2000 про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики</p>
<p>Забезпечення наукового обґрунтування комплексного перегляду еколого-економічної доцільності здійснення осушувальних меліоративних заходів з урахуванням зміни клімату та адаптації до цих змін</p>	<p>Надмірне сільськогосподарське освоєння земель та осушувальні меліоративні заходи є кореневими причинами зменшення обсягу стоку річок за негативного впливу зміни клімату. Необхідний перегляд концепції осушувального землеробства в Україні з метою припинення функціонування та ліквідації шкідливих для довкілля та економічно недоцільних систем осушення земель.</p>	<p>Площа водно-болотних угідь в районі річкового басейну, га; Кількість проектів з підвищення ефективності осушувальних меліоративних заходів або ж припинення їх експлуатації</p>		<p>Мінаргополітики, Міндовкілья, Держводагентство,</p>	<p>0,39 млн євро</p>	<p>Державний бюджет</p>	<p>Розробка та затвердження методологічних засад з 1) припинення експлуатації осушувальних меліоративних систем та 2) реконструкція осушувальних систем в осушувально-зволужувальні</p>	<p>Директива Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23.10.2000 про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики</p>
<p>Здійснення технічного аудиту та інвентаризації пошкоджених внаслідок російської агресії об'єктів критичної водогосподарської інфраструктури, зокрема протинаводних споруд та гідротехнічних споруд, що використовуються для боротьби зі шкідливою ліскою вод. Включення пріоритетних заходів до планів управління річковими басейнами і планів управління ризиками затоплення.</p>	<p>Військові дії спричинені російською агресією призвели до пошкодження або ж руйнування об'єктів критичної водогосподарської інфраструктури, що використовуються для боротьби зі шкідливою ліскою вод та мають протинаводове призначення. З метою запобігання збитків що можуть бути завдані великими та катастрофічними паводками (повеннями) та запобігання шкідливій дії вод необхідно зробити негайний технічний іх аудит та інвентаризацію.</p>	<p>Акт проведеної інвентаризації. Протокол наради про здійснення пріоритетизації об'єктів критичної водогосподарської інфраструктури</p>		<p>Держводагентство, Міндовкілья</p>	<p>0,35 млн євро</p>	<p>Державний бюджет, репараційні кошти</p>	<p>Наявне нормативно-правове забезпечення є достатнім для реалізації проекту</p>	<p>Директива Європейського Парламенту та Ради 2007/60/ЄС від 23.10.2007 про оцінку і управління ризиками затоплення</p>
<p>Здійснення технічного аудиту та інвентаризації джерел забруднення земель та дифузного забруднення вод, зокрема зруйнованих військовими діями контейнерів з мінеральними добривами, отрутохімікатами, смісочей з маслянистими матеріалами та паливом. Включення пріоритетних заходів з очищення земель. Відображення водоохоронних заходів в планах управління річковими басейнами.</p>	<p>Військові дії спричинені вторгненням РФ призвели до масштабних руйнувань складів (контейнерів) з агрохімікатами, мінеральними добривами, цистер з маслянистими матеріалами, моторними оліями, моторним паливом, тощо. Такі руйнування призвели до забруднення земельних ресурсів з подальшим дифузним забрудненням підземних вод та гідродинамічно зв'язаних з ними поверхневих водних об'єктів. Необхідно сформулювати програму заходів з очищення та відновлення земельних ділянок для подальшої її невідкладної реалізації. Це стане гарантією припинення (мінімізації) дифузного забруднення вод.</p>	<p>Обсяг відновлених, реабілітованих земельних ресурсів, тис. га</p>		<p>Мінаргополітики, Держгеокадастр, Міндовкілья, ДЕЙ</p>	<p>1,5 млн євро</p>	<p>Кошти місцевих бюджетів, репараційні кошти, державний бюджет</p>	<p>Необхідна підготовка програми заходів з відновлення та реабілітації земель, що постраждали внаслідок військової агресії РФ.</p>	<p>Директива Ради 91/676/ЄЕС від 12.12.1991 стосовно охорони вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел</p>

Залучення до розробки технологічних рішень	Визначення об'єктів для проведення подальшої розробки технологічних рішень дозволить збільшити переробку та повторне використання відходів, отриманих при видобутку корисних копалин і дозволить зменшити їх негативний вплив на навколишнє середовище.	Кількість об'єктів для виставлення на аукціон з метою розроблення технологічних рішень/кількість виданих спеціальних дозволів на користування техногенними родовищами/надходження до державного бюджету від продажу спеціальних дозволів та податки після початку відрацювання, зайнятість населення.		Державна служба геології та надр України	1 млн євро	Державний бюджет	Закон України про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року та удосконалене законодавство щодо стимулювання та збільшення обсягу перероблених та повторно використаних відходів (майнові права на відходи).	Директива Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу від 15 березня 2006 року № 2006/21/ЄС про управління відходами видобувної промисловості та про внесення змін до Директиви № 2004/35/ЄС
Відновлення та налагодження гідротехнічних об'єктів і споруд, що використовуються для задоволення потреб населення і галузеві економіки у водних ресурсах	Окрім малоабстачених водними ресурсами регіонів та населених пунктів військова агресія РФ в Україні призвела до пошкодження, або ж руйнування критичної інфраструктури з водопостачання. За даними технічного аудиту та інвентаризації пошкоджень і руйнувань були виявлені та ранжовані за соціально- економічною пріоритетністю населені пункти, що потребують першочергового відновлення (налагодження) водопостачання. Завданням проекту є забезпечення їх реалізації.	Кількість населених пунктів в яких відновлено або налагоджено водопостачання (шт.)		Держводагентство, Міндовкілля, Мінрегіон	Відповідно до витратів визначених у оновленій Загальнодержавній цільовій соціальній програмі "Питна вода України" на 2022 - 2026 рр., та Загальнодержавній програмі розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2030 року (потребує негайної розробки).	Державний бюджет, місцеві бюджети, репараційні кошти, інвестиційні проекти в рамках програм міжнародних донорів	Необхідне внесення змін до Загальнодержавної цільової соціальної програми "Питна вода України" на 2022 - 2026 рр.. Потребує негайної підготовки Загальнодержавна програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2030 року.	Директива Ради 98/83/ЄС від 03.11.1998 про якість води, призначеної для споживання людиною
Пілотний проект з впровадження найкращих доступних технологій та методів управління щодо технологічних нормативів використання води	Водосмість ВВП промислового та сільськогосподарського виробництва залишається високим (на порядок перевищує аналогічні показники країн ЄС). Збереження водності річок має відбуватися паралельно з зниженням використання водних ресурсів найбільшими споживачами води - промисловістю та сільським господарством. Важливим фактором збереження водних ресурсів є боротьба з втратами води.	Водосмість ВВП до 2,5 куб. м використаної води на 1000 грн (у фактичних цінах). Втрати води, млн. куб. м		Міндовкілля, Держводагентство ДЕ	4,2 млн євро (поселення державного контролю з дотримання технологічних нормативів використання води).	Кошти промислових та сільськогосподарських виробників (волокопругівачів), Кошти міжнародної фінансової допомоги. Державний бюджет.	Імплементация директиви 2010/75/ЄС, прийняття відповідного закону	Директива Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23.10.2000 про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики
Розроблення пілотних методичних рекомендацій "Методологія комплексної діагностики басейнів малих річок відповідно до вимог Водної рамкової Директиви".	Має бути сформований набір інструментів скринінгу екологічних проблем, запропоновано платформу для оперативного екологічного моніторингу в розрізі європейських басейнів принципів управління водними ресурсами.	Факт розробки та схвалення на відповідному рівні Методології		Міндовкілля	0,01 млн євро	Кошти міжнародної технічної допомоги. Інші не заборонені законодавством джерела фінансування	Не потребує	Директива Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23.10.2000 про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики
Формування порядків реалізації та фінансування планів управління річковими басейнами та планів управління ризиками затоплень та забезпечення їх виконання включаючи заходи з ліквідації наслідків воєнних дій.	Постанови Кабінету Міністрів України від 17 травня 2017 р. № 336 та від 4 квітня 2018 р. № 247 визначили порядки розроблення відповідно планів управління річковими басейнами та планів управління ризиками затоплень. Наразі законодавства не визначені ЦОВВ, що відповідають за їх реалізацію, а також не встановлена процедура фінансування їх впровадження	Факт розробки та схвалення на належному рівні порядків реалізації та фінансування планів управління річковими басейнами та планів управління ризиками затоплень. Звіти про виконання планів управління річковими басейнами та планів управління ризиками затоплень, включаючи заходи з ліквідації наслідків воєнних дій.		Міндовкілля, МВС, Держводагентство, ДСНС, Держгеонадра	5800 млн євро	Державний бюджет, місцеві бюджети, бюджети органів місцевого самоврядування, кошти господарюючих суб'єктів, кошти міжнародної фінансової допомоги, інші фінансові джерела, що не заборонені законодавством.	Порядки реалізації та фінансування планів управління річковими басейнами та планів управління ризиками затоплень	Директива Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23.10.2000 про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики
Контроль заходів з рекультивації впливу на навколишнє середовище після припинення видобутку корисних копалин.	Проведення перевірок об'єктів, де виконано рекультивацію та реабілітацію території необхідне для зменшення негативного впливу на навколишнє середовище, зменшення загрози населення країни та моніторингу раціонального використання надр.	Кількість об'єктів, де проведено контроль за рекультивацією та реабілітацією території/ кількість проведених заходів контролю за раціональністю та комплексністю відрацювання ділянок надр/ збільшення від надходження до державного бюджету по рентній платі за користування надрами.		Державна служба геології та надр України	4,7 млн євро	Державний бюджет	Закон України про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року та Бюджетна програма 2704010 "Керівництво та управління у сфері геологічного вивчення та використання надр"	Директива Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу від 15 березня 2006 року № 2006/21/ЄС про управління відходами видобувної промисловості та про внесення змін до Директиви № 2004/35/ЄС

4. Збереження природних екосистем і біологічного різноманіття, відновлення та розвиток природоохоронних територій та об'єктів

WAW-nature: національні парки для людей	Національні природні парки у всьому світі притягують мільйони туристів завдяки збереженій природі, якісній інфраструктурі та високому рівню обслуговування. В Україні створено більше 50-ти національних парків, які охороняють дику природу, але туристична інфраструктура для їх комфортного відвідування не створена, персонал не спроможний якісно обслуговувати відвідувачів. В рамках проекту планується створення інфраструктури для 10-ти показових національних природних парків, що передбачатиме оновлення та розширення туристичної та навігаційної інфраструктури природоохоронних територій, започаткування системи онлайн-квитків та резервування відвідування, створення візит-центрів, впровадження системного навчання працівників тощо.	Визнання одного українського національного парку кращим в Європі, забезпечення потреб громадян у внутрішньому туризмі в умовах війни і пандемії	втричі збільшення власних надходжень вибраних природоохоронних територій, створення близько 1000 нових робочих місць	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України Міністерство розвитку громад та територій України Обласні державні адміністрації	576 млн євро	Державний бюджет, міжнародні донори, ЄС, приватний бізнес	Закон України "Про природно-заповідний фонд України"	Директива № 2009/147/ЄС про захист диких птахів; Директива № 92/43/ЄС про збереження природного середовища існування дикої фауни та флори.
Відновлення дикої природи України	20%, або близько 1 млн га усіх природоохоронних територій уражено війною. Під загрозою знищення опинилися найбільш цінні території міжнародного значення - 17 Рамсарських об'єктів загальною площею 397,7627,3 млн тис. га, 160 територій Смарагдової мережі площею 2,9 млн га, 4 біосферні резервати. На тимчасово-окупованих природоохоронних територіях порушується правовий режим їх охорони та використання. Природоохоронні території використовуються як плацдарм для розміщення військових сил. Як наслідок: знищуються місця перебування рідкісних та зникаючих видів тварин і рослин, природні оселища; знищуються або пошкоджуються майно установ природно-заповідного фонду; втрачається людський потенціал через вимушене переселення. Проектом планується відновлення зруйнованих та порушених внаслідок російської агресії екосистем в межах природоохоронних територій (інвентаризація постраждалих територій, розроблення та імплементация заходів з їх відновлення)	Відновлення природних екосистем на природоохоронних територіях до стану, який був на початок російської агресії	Зменшення обсягу коштів, які необхідно витратити на боротьбу із стихійними лихами, шкідниками, оцинення води, ґрунтів та повітря	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України Міністерство аграрної політики та продовольства України Обласні державні адміністрації	24,3 млн євро	Державний бюджет, міжнародні донори, ЄС	Закон України "Про природно-заповідний фонд України"	Директива № 2009/147/ЄС про захист диких птахів; Директива № 92/43/ЄС про збереження природного середовища існування дикої фауни та флори.

<p>Створення мережі регіональних центрів реабілітації та порятунку диких тварин в Україні</p>	<p>За даними облдержадміністрацій у довший час в Україні існувало 15 регіональних центрів реабілітації диких тварин, але більшість з них вже не мають змоги приймати нових тварин. Багато поранених, травмованих чи покинутих диких тварин населення намагається прилаштувати у зоопарках, проте надання допомоги диким тваринам та їх реабілітація не входить до основних завдань зоопарків. Крім того, у 2021 році законодавчо введено заборону на утримання в умовах неволі багатьох видів диких тварин, включених до Додатку II Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції). Посилення контролю за умовами утримання тварин, запровадження відповідних обмежень і заборон створос об'єктивну тенденцію збільшення кількості тварин, яких треба прилаштувати у разі відмови власників піклуватись про них чи у випадку їх конфіскації у судовому порядку.</p>	<p>Створення 10 регіональних центрів реабілітації та порятунку диких тварин (Центр реабілітації бурого ведмеда – Національний природний парк «Синевир» (Закарпатська область), Центр реабілітації диких птахів та кажанів – Національний природний парк «Голосівський» (м. Київ), Центр реабілітації морських ссавців – Національний природний парк «Білобережжя Святослава» (Миколаївська область), Центр реабілітації зубра – Ківерцівський національний природний парк «Думанська пуша» (Волинська область), Центр реабілітації зубра – Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник (Київська область), Центр реабілітації степових трав'ядних ссавців – Національний природний парк «Джарилгаський» (Херсонська область), Центр реабілітації диких птахів та кажанів – Національний природний парк «Гомільшанські ліси» (Харківська область), Центр реабілітації трав'ядних ссавців – Національний природний парк «Вишницький» (Чернівецька область), Центр реабілітації та порятунку коня диного – Яворівський національний природний парк (Львівська область), Центр реабілітації та порятунку диких птахів та кажанів – Національний природний парк «Деснянсько-Старогутський» (Сумська область))</p>		<p>Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України місцеві органи влади</p>	<p>1,3 млн євро</p>	<p>міжнародні донори, ЄС, приватний бізнес, державний бюджет</p>	<p>Зміни до ЗУ «Про захист тварин від жорстокого поводження»; «Про тваринний світ»</p>	<p>Європейська конвенція про захист домашніх тварин; Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція)</p>
<p>Створення мережі екодуків (біопереходів) в Україні</p>	<p>Розвиток транспортної інфраструктури порушує цілісність екосистем, може стати значною перешкодою на шляху міграції диких тварин, веде до фрагментації природних середовищ їхнього існування. Крім того, тварини, особливо великих розмірів (наприклад, лосі, олені, ведмеді тощо), які під час міграції несподівано виходять на дорогу, стають причиною дорожньо-транспортних пригод. Таким чином, крім того, що гинуть чи травмуються власне тварини, існує пряма загроза здоров'ю та життю учасників транспортного руху. На сьогодні в Україні немає прикладів будівництва справжніх екодуків, проте створення мережі таких споруд є нагальною потребою, що дозволить зменшити напруження взаємодій у системі «людина-тварина», підвищить безпеку дорожнього руху і сприятиме збереженню природних</p>	<p>Будівництво 15 екодуків через автомобільні та залізничні дороги на шляхах найбільш інтенсивних міграцій диких тварин (орієнтовно – автомобільні дороги М01, М03, М05, М07, М09, М10, М13, М19, М21, М22, окремі залізничні магістралі).</p>		<p>Міністерство інфраструктури України Урядовтор Україні Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України</p>	<p>64 млн євро</p>	<p>Фонд відновлення, міжнародні донори, ЄС, приватний бізнес</p>	<p>Закони України «Про тваринний світ», «Про екологічну мережу»</p>	
<p>Створення ландшафтної програми України</p>	<p>Впровадження ландшафтної планування в Україні необхідне для збільшення інвестиційної привабливості територій та оптимізації заходів з їх відновлення, а також врахування екологічної складової в процесі планування розвитку територій.</p>	<p>Обговорення і затвердження проєкт Ландшафтної програми, Методичні рекомендації з розробки регіональних ландшафтних програм, та розробка затвердження регіональних ландшафтних програм</p>		<p>Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України Міністерство розвитку громад та територій України</p>	<p>0,13 млн євро</p>	<p>Державний бюджет, міжнародна технічна допомога</p>	<p>Оновлена Генеральна схема планування території України, Закон "Про ландшафти"</p>	
<p>Ренатуралізація територій пошкоджених під час бойових дій та розширення екомережі</p>	<p>Необхідність збільшення площі екомережі, територій природно-заповідного фонду, природоохоронних територій міжнародного значення визначено Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки та ЗУ «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року». Водночас, наразі законодавство не містить чіткої визначення вимог до організації природоохоронної діяльності та виконання національного природоохоронного законодавства і міжнародних зобов'язань держави на рівні ОТГ, за рахунок ренатуралізованих площа та внесення зміни до ЗУ "Про екомережу".</p>	<p>Збільшення площі екомережі із активним залученням ОТГ. Підвищення спроможності до реалізації природоохоронної політики на місцевому рівні. Підвищення якості життя та здоров'я місцевого населення, забезпечення доступу до чистого повітря, питної води та рекреаційних ресурсів природи.</p>		<p>Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України Міністерство розвитку громад та територій України</p>	<p>0,16 млн євро</p>	<p>Державний бюджет, міжнародні донори, ЄС, приватний бізнес</p>	<p>Внесення зміни до ЗУ "Про екологічну мережу"</p>	
<p>5. Ефективне державне управління у сфері захисту довкілля та природокористування</p>								
<p>Оцінка шкоди і збитків довкілля та потреб на відновлення довкілля внаслідок російської збройної агресії</p>	<p>Необхідно прийняти методологію оцінки втрат і шкоди довкілля від війни, а також потреб на відновлення довкілля, з урахуванням особливостей усіх об'єктів оцінки (природних об'єктів та компонентів довкілля), гармонізувати таку оцінку з підходами міжнародних донорів Фонду відновлення (Світового банку та ін.) та забезпечити здійснення такої оцінки та необхідних експертів.</p>	<p>1) За основними компонентами довкілля було прийнято методик оцінки шкоди довкілля; 2) Встановлено розмір відшкодувань, нарахованих за прийнятими методиками, які було визнано міжнародними компенсаційними та судовими інстанціями; 3) Прийнято плани заходів з відновлення основних компонентів довкілля (землі, водні об'єкти, природоохоронні території, ліси)</p>	<p>Міндовкілля</p>	<p>1,3 млн євро з них: На супутникові знімки 26,4 млн, на оплату праці експертів 10,2 млн, транспортні та операційні витрати 1,9 млн</p>	<p>Фонд відновлення зруйнованого майна та інфраструктури, міжнародна технічна допомога</p>	<p>1) Методики оцінки шкоди довкілля за компонентами: повітря, водні об'єкти, морське середовище, землі, ліси, природоохоронні території, біологічні ресурси, надра. 2) Зміни до законодавства щодо забезпечення процедури з виявлення та оцінки шкоди та збитків довкілля.</p>	<p>Директива ЄС 2004/35/ЄС про екологічну відповідальність за шкоду довкілля</p>	
<p>Реформування системи екологічного контролю</p>	<p>Не побудувавши інституційної спроможності здійснювати державний екологічний контроль ефективно, прозора на принципах і засадах державного екологічного контролю ЄС, без створення сучасної Державної інспекції з охорони довкілля (ДІОД) неможливо буде ефективно, оперативну, методологічно і методично правильно провести обрахунок шкоди, завданої довкілля внаслідок воєнних дій. В рамках проєкту передбачено створення IT системи екологічного контролю.</p>	<p>1) прийнятий і підписаний проєкт закону 3091; 2) прийнятий проєкт закону 6175 та 6168; 3) внесені зміни в 30 законів; 4) усунені прогалини і колізії в НПА; 5) Високий рівень (60+ відсотків) довіри громадян та бізнесу до вже працюючого реформованого контролюючого органу; 6) Зменшення звернень громадян та бізнесу щодо корупційних та інших правопорушень з боку нового контролюючого органу; 7) Цифровізація сфери екологічного контролю.</p>	<p>Міндовкілля</p>	<p>12,5 млн євро потребуватиме уточнення</p>	<p>Державний бюджет, міжнародна технічна допомога</p>	<p>Прийняття проєктів законів 3091 (про державний екологічний контроль), 6148 Про внесення зміни до ККУ щодо посилення відповідальності за кримінальні правопорушення проти довкілля, 6175 Про внесення зміни до КУпАП в частині посилення відповідальності у сфері охорони природи, використання природних ресурсів. 2 Розробка та прийняття методик визначення шкоди довкілля.</p>	<p>Директива 2004/35/ЄС Про екологічну відповідальність за попердження та ліквідацію наслідків завданої навколишньому середовищу шкоди, Директива № 2008/99/ЄС Про кримінально-правову охорону навколишнього середовища, Рекомендації (RMCEI) 2001/331/ЄС щодо мінімальних критеріїв екологічних перевірок у країнах-членах ЄС а також частково Директива 2012/18/ЄС про контроль великих аварій, пов'язаних з небезпечними речовинами</p>	

Удосконалення процедури стратегічної екологічної оцінки (CEO) в Україні	На даний час результати CEO недостатньо мірою враховуються у проєктах документів державного планування. Необхідно забезпечити інтеграцію до планів, програм та інших документів державного планування, пов'язаних з відновленням країни, екологічного блоку (відновлення екосистем, розвитку мережі природоохоронних територій та об'єктів «великого ландшафту», класифікаційних ініціатив тощо), на виконання міжнародних та євроінтеграційних зобов'язань України у рамках Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в трансграничному контексті (Закон України від 01.07.2015 № 562-VIII), Угоди про асоціацію Україна-ЄС та Плану заходів з її реалізації (в частині Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС від 27 червня 2001 р. № 2001/42/ЄС). Необхідне: удосконалення законодавства у сфері CEO, створення оновленої моделі CEO, запровадження контролю за дотриманням законодавства у сфері CEO, реалізація відповідних повноважень органом державного екологічного контролю; запровадження функціонування реєстру CEO; забезпечення здійснення CEO документів державного планування, зокрема пов'язаних з відновленням України від наслідків війни.	1) Прийнято Закон України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо здійснення CEO, а також постанову Кабінету Міністрів України про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру CEO; 2) створено реєстр CEO; 3) прийнято наказ Міндовкілья про внесення змін до Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування; 4) визначено орган контролю за дотриманням законодавства про CEO; 5) здійснено процедуру CEO планів і програм, пов'язаних з повноцінним відновленням.		Міндовкілья	0,16 млн євро	державний бюджет в межах існуючих призначень, міжнародна технічна допомога	Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо здійснення CEO (упровадження у Верховній Раді України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запровадження відповідальності за порушення порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки» (реєстр. № 5159 від 25.02.2021); проект постанови Кабінету Міністрів України про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру CEO; Внесення змін до Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених наказом Міндовкілья від 10.08.2018 № 296 з урахуванням змін, що відбулися у природоохоронному, містобудівному та земельному законодавстві, а також наслідків агресії російської федерації проти України	Директива 2001/42/ЄС про оцінку наслідків планів і програм для довкілля (Директива про CEO), а також Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в трансграничному контексті
Реформування процедури оцінки впливу на довкілля (ОВД).	Ефективне повосинє відновлення та розвиток економіки потребуватимуть реформування процедури ОВД, застосування якої є необхідною складовою процесу євроінтеграції, проте її має бути спрощено та удосконалено, зробивши максимально зручною і прозорою для суб'єктів господарювання і дієвою з точки зору потреб захисту довкілля	Розроблений та прийнятий законопроект щодо удосконалення процедури ОВД, який буде компромісним для всіх зацікавлених сторін		Міндовкілья	0,38 млн євро	Міжнародна технічна допомога	новий проєкт Закону «Про оцінку впливу на навколишнє середовище»	Директива ЄС - 2011/92/EU, щодо якої є імплементаційні зобов'язання згідно з додатком 30 до Угоди про асоціацію, зі змінами, внесеними Директивою 2014/52/EU.
Удосконалення процедури оцінки впливу на довкілля (ОВД) та скорочення строків її проведення.	необхідне напруження механізму оптимізації процедури ОВД, скорочення строків проведення процедури, впровадження нового більш функціонального Реєстру з оцінки впливу на довкілля та інтегрування його до Єдиного порталу державних послуг Дія, забезпечення можливості подавати пропозиції та зауваження громадськості до документів під час проведення процедури ОВД через додаток Дія і спрощення порядку проведення громадських обговорень. Також необхідно внести зміни до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", а також до підзаконних актів	1) Прийняття відповідних нормативно-правових актів; 2) Створення нового реєстру ОВД.		Міндовкілья	0,64 млн євро	Фонд відновлення зруйнованого майна та інфраструктури, міжнародна технічна допомога, державний бюджет в межах існуючих призначень	проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" щодо спрощення процедури оцінки впливу на довкілля та скорочення строків видачі висновку з оцінки впливу на довкілля; внесення змін до постанови Кабінету Міністрів від 13 грудня 2017 р. № 1026 "Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля"; Внесення змін до постанови Кабінету Міністрів від 13 грудня 2017 р. № 989 «Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля».	Директива №2011/92/ЄС про оцінку впливу окремих державних і приватних проєктів на навколишнє середовище; Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості у прийнятті рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Оргузька конвенція) та Конвенція про оцінку впливу на довкілля у трансграничному контексті (Конвенція Еспо)
Оцінка збитків, викликів і загроз сталому розвитку регіонів України. Коригування Державної стратегії регіонального розвитку 2021-2027 з урахуванням викликів і загроз, зумовлених військовою агресією росії	Уточнення Державної стратегії регіонального розвитку з урахуванням потреб оцінки збитків, викликів і загроз, зумовлених військовою агресією росії та розробки відповідних цілей, завдань і заходів щодо їх подолання.	Обговорена і затверджена уточнена Державна стратегія регіонального розвитку 2021-2027 з урахуванням викликів і загроз, зумовлених збройною агресією росії.		Міндовкілья, Міністерство розвитку громад та територій України	0,11 млн євро	державний бюджет, міжнародна технічна допомога в сфері планування сталого просторового розвитку	Оновлена Генеральна схема планування територій України, Закон "Про ландшафти"	
Додолучення передових українських та іноземних вчених для розробки інноваційних методів та підходів для відновлення забруднених територій та подальше їх застосування	Відновлення забруднених територій після наслідків військових дій потребує залучення значного науково-технічного та технологічного потенціалу і буде потребувати застосування інноваційних методів і технологій.	Асоційоване членство України у програмі ЄС з досліджень та інновацій "Горизонт Європа" та комплементарної до неї програми Євроатом; українські представники долучені до роботи робочих органів європейської асоціації COST; Українські організації виконують 30 проєктів в рамках програм "Горизонт Європа" та Євроатом спільно з іноземними вченими		Міндовкілья, Міносвіти - у частині підготовки проєктів нормативно-правових актів	68,2 млн євро (уточнюється)	програма «Горизонт Європа», державний бюджет, міжнародна технічна допомога, RebuildUkraine facility, ЮНЕСКО	Розпорядження КМУ «Про затвердження Положення про функціонування координаційного центру та національних контактних пунктів Рамкової програми ЄС у з досліджень та інновацій «Горизонт Європа»; Розпорядження КМУ «Про делегування представників та експертів до комітетів, відповідальних за моніторинг виконання Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» та Програми з досліджень та навчання «Євроатом» (2021-2025); Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виконання зобов'язань України у сфері міжнародного науково-технічного та освітнього співробітництва»	
Трансформація структури вітчизняної системи екологічного оподаткування з метою посилення стимулюючої функції екологічного оподаткування та гармонізації з податковою системою ЄС	Посилення стимулюючої функції екологічного оподаткування сприятиме зеленій трансформації економіки. Чинна практика екологічного оподаткування має низьку екологічну результативність. Нарощення природно-ресурсної рентабельності складової у податковому балансі виробництва. Наближення до основних баз екологічного оподаткування за класифікацією Євроатому	зміни до Податкового кодексу, Бюджетного кодексу; Підвищення екологічної ефективності та екологічної результативності функціонування виробничого потенціалу національного господарства. Розмір рентабельності збільшено до ринково обґрунтованого розміру; база оподаткування трансформована до класифікаційних стандартів Євроатому		Міндовкілья, Мінфін, Державна служба статистики України	0,16 млн євро (уточнюється)	державний бюджет, міжнародна технічна допомога	Внесення змін до Податкового кодексу України; внесення змін до Бюджетного кодексу	класифікаційні вимоги Статистичної служби ЄС (Eurostat) до бази екологічного оподаткування
Розроблення методики оцінювання впливу військових дій на можливість сталого розвитку регіонів України	Методика оцінювання впливу військових дій на можливість сталого розвитку регіонів України потрібна для обґрунтування практичних заходів для подолання наслідків військової агресії росії для сталого розвитку регіонів України	обговорена і затверджена Методика оцінювання впливу військових дій на можливість сталого розвитку регіонів України		Міндовкілья, Міністерство розвитку громад та територій України	0,02 млн євро	державний бюджет, міжнародна технічна допомога в сфері планування сталого просторового розвитку		
Розробка Стратегії сталого просторового розвитку України	Стратегія сталого просторового розвитку України потрібна для забезпечення імплементації прийнятих концепцій сталого розвитку в стратегічних державних документах з планування просторового розвитку, упередження нових ризиків сталому розвитку регіонів України	Розроблена, обговорена і законодавчо затверджена Стратегія сталого просторового розвитку України		Міндовкілья, Міністерство розвитку громад та територій України	0,04 млн євро	державний бюджет, міжнародна технічна допомога в сфері планування сталого просторового розвитку		

<p>Створення Міжвідомчої програми «Екологічна просвіта та інформування для сталого розвитку України на 2022-2032 роки» для кожної області України</p>	<p>Одним з викликів є підвищення якості екологічної просвіти. Критично високі потреби населення в отриманні адекватної та актуальної екологічної інформації. Формування екологічної культури є запорукою виходу з екологічної кризи. З метою сталого розвитку, має приділятися все більше уваги просвітньому вектору.</p>	<p>мониторинг та оцінювання екологічної просвіти; створення постійно діючого науково-методичного комплексу для впровадження еколого-освітніх проєктів в регіонах. Залучення 50% засобів масової інформації до комунікації на тему охорони довкілля; Збільшення на 20% еколого-просвітницької складової в освітніх навчально-методичних комплексах та навчальних програмах різних рівнів; Надання підтримки 300 практичним проєктам громадських організацій, спрямованих на розв'язання місцевих екологічних проблем, щорічно, кількість осіб, щорічно залучених до заходів за Програмою.</p>		<p>Міндовкілля, Міносвіти</p>	<p>11 млн євро</p>	<p>Державний бюджет, обласні фонди охорони навколишнього природного середовища; бюджети міст, районів, об'єднаних територіальних громад; інші не заборонені законодавством джерела фінансування; МТД</p>	<p>не потребує нового чи додаткового нормативно-правового забезпечення</p>	<p>завдання Стратегії СЕК ООН з освіти для сталого розвитку (прийнята на нараді високого рівня представників міністерств охорони навколишнього середовища і освіти, Вільно, 1718 березня 2005 року)</p>
<p>Відновлення інфраструктури державної системи моніторингу атмосферного повітря, що постраждала внаслідок воєнних дій</p>	<p>Необхідно забезпечити відновлення інфраструктури моніторингу державної системи моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря (приладів та обладнання, споруд, де вони розташовані, локальних систем збору та передачі даних), що постраждали внаслідок воєнних дій відповідно до вимог чинного законодавства. Проєкт дозволить забезпечити збір та оприлюднення інформації про стан атмосферного повітря в Україні.</p>	<p>100 % об'єктів інфраструктури державної системи моніторингу атмосферного повітря відновлено та функціонують; Органи державного управління забезпечені даними (населення поінформоване) про стан атмосферного повітря по всій території України.;</p>		<p>Міндовкілля</p>	<p>Встановлюється за результатами аудиту на Етапі 1</p>	<p>Фонд відновлення</p>	<p>не потребує нового чи додаткового нормативно-правового забезпечення</p>	<p>Сфера захисту довкілля (Директиви 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи та 2004/107/ЄС про арсен, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні в атмосферному повітрі), Європейський зелений курс</p>
<p>Модернізація та створення нових пунктів спостережень, модернізація лабораторій державної системи моніторингу довкілля</p>	<p>Більшість приладів і обладнання, за допомогою яких здійснюються спостереження в системі державної моніторингу довкілля, встановлено ще в 1950 – 1990 рр. та є застарілим. Таке обладнання не дозволяє оперативно збирати та передавати якісні дані про стан довкілля. Окрім того, деякі мережі спостережень та лабораторії не мають обладнання для вимірювання показників, передбачених законодавством про моніторинг довкілля.</p>	<p>Створено сучасну систему спостережень за компонентами довкілля, що відповідає законодавству ЄС; Органи державного управління забезпечені сучасними даними (населення поінформоване) про стан довкілля;</p>		<p>Міндовкілля</p>	<p>173 млн євро</p>	<p>Програма LIFE, Фонд ОНПС</p>	<p>Проєкт закону Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля; Проєкт Постанови КМУ про внесення змін до Постанови КМУ від 14 серпня 2019 р. № 827 Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря</p>	<p>Сфера захисту довкілля (Директиви 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи та 2004/107/ЄС про арсен, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні в атмосферному повітрі), Європейський зелений курс</p>
<p>Відновлення та модернізація національної гідрометеорологічної служби України</p>	<p>Проєкт передбачає модернізацію та технічне переоснащення державної системи гідрометеорологічних спостережень та спостережень за забрудненням навколишнього природного середовища. Проєкт забезпечить формування високоефективної національної гідрометеорологічної служби, створення сучасних систем гідрометеорологічного моніторингу та моніторингу за станом забруднення навколишнього природного середовища, гідрометеорологічного прогнозування та забезпечення відповідно до стандартів НАТО та Європейського Союзу</p>	<p>Створено сучасну технічну базу державної системи гідрометеорологічних спостережень та спостережень за забрудненням навколишнього природного середовища. Середня справджуваність гідрометеорологічних прогнозів – 87 % Середня завчасність попереджень – 36 годин</p>		<p>МВС ДСНС</p>	<p>289 млн євро</p>	<p>Фонд відновлення, міжнародна технічна допомога, позика під державні гарантії Експортно-Імпортного Банку США (EXIM BANK)</p>	<p>Підписання та ратифікація Міжурядової Угоди</p>	<p>Сфера захисту довкілля, Європейський зелений курс</p>
<p>Відновлення, модернізація та оптимізація мережі спостережень і надходження інформації про небезпечні геологічні процеси та стан підземних вод</p>	<p>Виконати роботи з метою забезпечення визначення стану компонентів довкілля та можливості прогнозування розвитку екогенних геологічних процесів з метою попередження їх катастрофічного розвитку та рівнів підземних вод з метою досягнення доброго їх стану</p>	<p>Налагоджено моніторинг стану підземних вод геологічного середовища. Облаштовано сучасні пункти моніторингу з автоматизованими проведеннями вимірів</p>		<p>Держгеонадра</p>	<p>7,4 млн євро</p>	<p>Державний бюджет</p>	<p>Закон України про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року; Проєкт Постанови КМУ про внесення змін до Постанови КМУ від 30 березня 1998 р. N 391 Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля</p>	<p>Сфера захисту довкілля, Європейський зелений курс</p>
<p>Створення організаційних, та матеріально-технічних передумов функціонування центральної референс-лабораторії у сфері моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря</p>	<p>На сьогодні в державній системі моніторингу атмосферного повітря відсутня єдина процедура забезпечення якості даних та відповідальний орган. Реалізація проєкту дозволить забезпечити впровадження системи забезпечення точності, єдності та простежуваності вимірювань під час здійснення моніторингу атмосферного повітря та впровадити вимоги Директиви 2008/50/ЄС. Якісні дані про стан атмосферного повітря є передумовою прийняття ефективних і обґрунтованих управлінських рішень.</p>	<p>В державній системі моніторингу атмосферного повітря функціонує система забезпечення точності, єдності та простежуваності вимірювань</p>		<p>Міндовкілля</p>	<p>1,5 млн євро</p>	<p>Програма LIFE, Фонд ОНПС, МТД</p>	<p>Проєкт закону Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля; Проєкт Постанови КМУ про затвердження Положення про створення та функціонування центральної референс-лабораторії у сфері моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря</p>	<p>Сфера захисту довкілля (Директиви 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи та 2004/107/ЄС про арсен, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні в атмосферному повітрі), Європейський зелений курс</p>
<p>Створення інформаційно-аналітичної систем даних про довкілля за підсистемами моніторингу</p>	<p>Реалізація проєкту дозволить забезпечити оперативний збір, аналіз та оприлюднення даних про стан довкілля у режимі реального часу, забезпечення органів державного управління сучасними даними</p>	<p>В рамках державної системи моніторингу довкілля її суб'єкти отримують якісні та порівнявані дані, органи державного управління забезпечені необхідною інформацією про стан довкілля; населення своєчасно поінформоване про стан довкілля</p>		<p>Міндовкілля</p>	<p>4 млн євро</p>	<p>Програма LIFE, Фонд ОНПС, МТД</p>	<p>Проєкт закону Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля; Проєкт наказу Міндовкілля «Про затвердження Порядку створення та функціонування інформаційно-аналітичної системи даних про якість атмосферного повітря»</p>	<p>Сфера захисту довкілля (Директиви 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи та 2004/107/ЄС про арсен, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні в атмосферному повітрі), Європейський зелений курс</p>
<p>Впровадження Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» загальнодержавної екологічної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи забезпечення доступу до екологічної інформації та її мережі</p>	<p>Існує гостра необхідність впровадження єдиних підходів цифрового розвитку та цифрової трансформації процесів у сфері охорони навколишнього природного середовища зумовлена: необхідністю надання громадянам можливості реалізації своїх прав у частині вільного доступу до інформації про стан навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини</p>	<p>На платформі створено та забезпечено взаємодію 12 функціональних модулів , 40 підсистем і 172 наборів даних у сфері захисту довкілля та природних ресурсів</p>		<p>Міндовкілля</p>	<p>1 млн євро</p>	<p>Програма LIFE, Фонд ОНПС, МТД</p>		
<p>Створення IT системи для забезпечення електронної послуги з видачі дозволу на викиди забруднювальних речовин у повітря</p>	<p>В Україні адміністративна послуга з видачі дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря реалізується виключно у паперовому форматі. Це призводить до проблем з навантаженням адмінсектору, ускладнює взаємодію з суб'єктами господарювання, майже позбавляє громадянськість доступу до інформації та прийняття участі в управлінських рішеннях, та створює корупційні ризики. Реалізація проєкту сприятиме зниженню корупційних ризиків, спрощенню отримання адміністративної послуги, забезпеченню участі громадянськості у процедурі та відкритість даних</p>	<p>IT система для забезпечення електронної послуги з видачі дозволу на викиди забруднювальних речовин у повітря розроблена та функціонує</p>		<p>Міндовкілля</p>	<p>0,12 млн євро</p>	<p>МТД</p>	<p>Проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізму регулювання викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря; Постанова КМУ про систему "е-Повітря"</p>	<p>Сфера захисту довкілля (Директиви 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи та 2004/107/ЄС про арсен, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні в атмосферному повітрі), Європейський зелений курс</p>
<p>Впровадження концепції екосистемних послуг</p>	<p>Впровадження концепції екосистемних послуг повинно супроводжуватись імплементацією європейських підходів у цій сфері, зокрема, застосуванням європейських інструментів картування та оцінки екосистем та їхніх послуг</p>	<p>Методики виділення екосистем, картування та оцінки екосистемних послуг; Методичні рекомендації з імплементації екосистемного підходу в різні галузі економіки</p>		<p>Міндовкілля</p>	<p>0,1 млн євро</p>	<p>МТД</p>	<p>проєкт Закону України "Про екосистемні послуги" та підзаконні акти</p>	<p>природний капітал, екосистемні послуги, Стратегія біорізноманіття ЄС до 2030 р.</p>

<p>Оцінювання використання екосистемних послуг галузми економіки України та запровадження системи еколого-економічного обліку</p>	<p>При аналізі витрат та вигод від економічної діяльності не враховується цінність та вигода від послуг, що надаються екосистемами. Це призводить до деградації екосистем, втрати їх послуг, що обмежує та негативно впливає галузевий та регіональний розвиток. Для вимірювання екосистемних послуг у системі статистичних даних Eurostat EU використовується система еколого-економічного обліку (SEEA).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення галузей економіки, що використовують екосистемні послуги, та ймовірних конфліктів при використанні екосистемних послуг для різних цілей. 2. Інвентаризація, катрування та оцінка екосистемних послуг за галузми економіки. 3. Рекомендації щодо збалансованого використання екосистемних послуг. 4. Визначення системи еколого-економічних рахунків для обліку та способів їх інтеграції у державну систему статистичних спостережень. 		<p>Міндовкілля, Державна служба статистики України</p>	<p>0,8 млн євро</p>	<p>Фонд відновлення та трансформації економіки</p>	<p>проект Закону України "Про екосистемні послуги" та підзаконні акти</p>	<p>Система інтегрованого еколого-економічного обліку (SEEA), Стратегія біорізноманіття ЄС до 2030 р., Регламент ЄС No 691/2011 про саропейські еколого-економічні рахунки</p>
<p>Пілотні проекти застосування екосистемних послуг в гідроенергетичній, лісовій галузі тощо, а також покомпонентні проекти робіт з відновлення екосистемних послуг</p>	<p>На природних територіях, що найбільше постраждали від війни, необхідно реалізувати проекти робіт з відновлення певних типів екосистем (лісів, водно-болотних угідь тощо) та їхніх екосистемних послуг і благ, що вони забезпечують</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення уразливих та деградованих екосистем, прогноз динаміки стану екосистем та їх послуг для різних сценаріїв розвитку економіки. 2. Заходи і проекти робіт з відновлення деградованих екосистем та їхніх послуг. 3. Рекомендації із запобігання цінних екосистем для збереження їхніх екосистемних послуг. 4. Пропозиції до сталого використання екосистемних послуг. 		<p>Міндовкілля</p>	<p>3,21 млн євро</p>	<p>Фонд відновлення та трансформації економіки</p>	<p>проект Закону України "Про екосистемні послуги" та підзаконні акти</p>	<p>Стратегія біорізноманіття ЄС до 2030 р.</p>